

Ny IA-avtale 2019—2022

Intensjonsavtale om et inkluderende arbeidsliv 1.1.2019—31.12.2022

F.v: Kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland, YS-nestleder Hans-Erik Skjæggerud, Unio-leder Ragnhild Lied, arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie, leder i Akademikerne Kari Sollien, arbeidslivsdirektør i KS Tor Arne Gangsø, NHO-direktør Nina Melsom, LO-leder Hans-Christian Gabrielsen, Virke-sjef Ivar Horneland Kristensen og Spekter-sjef Anne-Kari Bratten.

inkluderende
arbeidsliv

- Nyheter 2018
- Nyheter 2017
- Nyheter 2016
- Nyheter 2015
- Nyheter 2014
- Nyheter 2013
- Nyheter 2012
- Nyheter 2011
- Nyheter 2010
- Nyheter 2009
- Nyheter 2008
- Nyheter 2007
- Nyheter 2006
- Nyheter 2005
- Nyheter 2004
- Nyheter 2003
- Nyheter 2002

Ny IA-avtale sikrer sykelønnsordningen

Unio-leder Ragnhild Lied.

18.12.2018. – Det var slett ikke sikkert at vi skulle bli enige om en ny IA-avtale. At den nå er på plass, sikrer sykelønnsordningen, sier Unio-leder Ragnhild Lied. Samtidig har Unio vunnet fram med at forebyggende arbeidsmiljøarbeid er et hovedsatsingsområde i den nye IA-avtalen, som ble undertegnet i dag.

Den nye fire-årige Intensjonsavtalen om et inkluderende arbeidsliv er annerledes enn tidligere avtaler. Denne avtalen gjelder hele arbeidslivet, ikke bare IA-bedrifter. Det vil si at alle virksomheter får tilgang til

Oppsummering

- Ny, fireårig avtale (2019-2022)
- To mål: redusere sykefravær og frafall
- Særskilte innsatsområder: forebyggende arbeidsmiljøarbeid og lange og/eller hyppig gjentakende sykefravær
- NAV Arbeidslivssenter videreføres
- Etablere bransjeprogram i bransjer/sektorer med særlige utfordringer
- Ny nettportal for målrettet arbeidsmiljøarbeid (i løpet av 2019)
- Forsøk med kompetansetiltak for langtidssykmeldte
- Tilskudd til ekspertbistand i enkeltsaker
- Ingen endringer i sykelønnsordningen i avtaleperioden (med mindre partene blir enige om det)

Tidligere IA-avtale

inkluderende
arbeidsliv

Tidligere delmål på nasjonalt nivå

- Redusere sykefravær med 20 % (fra 2001-nivå)
- Hindre frafall og øke andelen med nedsatt funksjonsevne
- Forlenge yrkesaktiviteten etter 50 år med 12 måneder

Tidligere virkemidler

- Kontaktperson NAV Arbeidslivssenter
- Forebyggings- og tilretteleggingstilskudd (søkbart)
- Utvidet bruk av egenmeldinger

Ny IA-avtale

inkluderende
arbeidsliv

IA-avtalen og virkemidlene gjelder hele arbeidslivet

Mål på nasjonalt nivå

- Sykefravær redusert med 10 % (fra 2018-nivå)
- Redusere frafall

Innsatsområder

- Forebyggende arbeidsmiljø
- Lange og/eller hyppig gjentakende fravær

Bransjeprogram

Virkemidler

- NAV Arbeidslivssenter
- Ny webportal for arbeidsmiljøarbeid skal utvikles for partene på arbeidsplassene
- Bransjeprogram i utvalgte bransjer
- Kunnskapsbasert opplæring i arbeidsmiljøarbeid
- HelseArbeid
- Kompetansetiltak (søkbart tilskudd)
- Ekspertbistand i enkeltsaker (søkbart tilskudd)
- Legers sykemeldingsarbeid (modul i kurs)

Partene er enige om følgende prioritering av ressurser til virkemidler:

Virkemidler	Ressursramme 2019–2022
Ny arbeidsmiljøsatsing	70 mill. kroner i 2019, deretter 50 mill. kroner årlig
Koordinert arbeidslivstjeneste	Arbeidslivssentrene
HelseArbeid	Arbeidslivssentrene
Nytt tilskudd til ekspertbistand	50 mill. kroner årlig
Kompetansetiltak - forsøk	70 mill. kroner årlig
Bransjeprogrammer, inkludert utvikling, forsøk, følgeevalueringer	60 mill. kroner i 2019, deretter 80 mill. kroner årlig
Kunnskapsutvikling, Kunnskapsgrunnlag	21 mill. kroner årlig
Utvikling kursmodul og utprøving (SKIL)	Totalt 2 mill. kroner i 2019-2021 ¹
Opplæring i arbeidsmiljøarbeid	Årlig, dekkes av partene

Mål på nasjonalt nivå

IA-avtalen skal skape et arbeidsliv med plass til alle gjennom å forebygge sykefravær og frafall, og på denne måten bidra til å øke sysselsettingen.

Sykefravær: Sykefraværsprosenten skal reduseres med 10 prosent sammenlignet med årsgjennomsnittet for 2018.

Frafall: Frafallet fra arbeidslivet skal reduseres.

Med frafall menes personer i yrkesaktiv alder som ikke kommer tilbake til arbeid etter fravær. Det er vanligvis langtidssykmeldte som går over på arbeidsavklaringspenger og etter hvert til uføretrygd, eller personer som går over til tidligpensjonering.

Mål på bransje- og sektornivå

- Avtalepartene er enige om å målrette innsatsen mot bransjer og sektorer som har potensial for å redusere sykefravær og frafall, og på denne måten bidra til å nå de nasjonale målene for avtalen.
- På bakgrunn av dokumentert kunnskap skal det fastsettes egne mål og indikatorer for prioriterte bransjer og sektorer.
- Partene forplikter seg til sammen å komme frem til hvilke bransjer og sektorer som skal prioriteres i avtaleperioden, og hvordan partene skal følge opp dette i sitt eget arbeid.

Innsatsområder

For å støtte opp under målene for IA-avtalen, er partene og myndighetene enige om å løfte frem satsinger for forebygging av sykefravær og frafall, og å målrette innsatsen mot lange og/eller hyppig gjentakende sykefravær.

Forebyggende arbeidsmiljøarbeid

- For å ha effekt må forebyggende arbeidsmiljøarbeid være kunnskapsbasert og rettet mot reelle behov på den enkelte arbeidsplass.
- IA-avtalen skal styrke partssamarbeidet om forebyggende arbeidsmiljøarbeid lokalt og bidra til at virksomhetene får tilgang til god kunnskapsbasert støtte i arbeidet.

Arbeidsmiljø handler om arbeidet

- Arbeidsmiljøet er knyttet til hvordan man organiserer, planlegger og gjennomfører arbeidet
- Arbeidsmiljøet er forskjellig fra arbeidsplass til arbeidsplass og krever derfor ulike tilnærminger
- Arbeidsmiljøet påvirker arbeidstakernes helse, jobbengasjement og virksomhetens resultater

Innsatsområder, forts.

Innsats mot lange og/eller hyppig gjentakende sykefravær

- Langtidssykefraværet utgjør den største delen av sykefraværet i Norge, og øker også risikoen for varig frafall fra arbeidslivet.
- Partene vil i IA-perioden rette særlig innsats mot de lange og/eller hyppig gjentakende sykefraværene. Innsatsen skal være kunnskapsbasert.

Ny arbeidsmiljøatsing (nettportal)

- Satsingen forberedes og etableres gjennom et utviklingsprosjekt i 2019.
- Tiltak i satsingen prøves blant annet ut gjennom piloter og det tas sikte på i løpet av 2019 å etablere en samlet nettbasert løsning/portal for å formidle kunnskap og kompetanse om effektivt forebyggende arbeidsmiljøarbeid til bransjer/sektorer og virksomheter.
- Portalen skal klargjøre forventninger til de lokale partenes roller og hvilket ansvar de lokale partene har i IA-arbeidet.
- Knyttes til Arbeidstilsynets nettsider.
- Portalen skal være brukerorientert og interaktiv, slik at partene på arbeidsplassen i fellesskap kan kartlegge egen virksomhet og måle egne aktiviteter og resultater opp mot andre virksomheter det er naturlig å sammenligne seg med.

En koordinert arbeidslivstjeneste

- For å få bistand og støtte til arbeidet med IA-avtalens mål og innsatsområder på den enkelte arbeidsplass, kan virksomheter inngå samarbeid med NAV Arbeidslivssenter.
- Det skal være en dokumentert dialog mellom partene i den enkelte virksomhet før NAV Arbeidslivssenter yter bistand.
- Virksomheter som har en fast kontaktperson i NAV Arbeidslivssenter kan beholde dette, med mindre virksomhetskontakten kan ivaretas på en annen og bedre måte.

Bransjeprogrammer

- Det etableres bransjeprogrammer i bransjer og sektorer hvor IA-partene er enige om å sette inn spisset og prioritert innsats for å støtte opp under målene for IA-avtalen.
- Partene og myndighetene skal sammen vurdere og komme frem til hvor mange og hvilke bransjer og sektorer, samt hensiktsmessig form på samarbeidet i de prioriterte bransjer og sektorer.
- De utvalgte bransjene bør komme fra både offentlig og privat sektor. Andre kriterier for utvelgelse av prioriterte bransjer og sektorer vil være potensial for å redusere sykefravær og/eller frafall og bransjer som vurderes som særlig utsatt for omstilling.
- Bransjene skal pekes ut i første kvartal 2019, og bransjeprogrammene skal igangsettes i andre kvartal 2019.

Nytt tilskudd til ekspertbistand

- For å støtte opp under arbeidet med å forebygge og redusere sykefravær på den enkelte arbeidsplass, skal det opprettes et tilskudd til ekspertbistand i enkeltsaker med lange og/eller hyppig gjentakende sykefravær.
- Tilskuddet begrenses til situasjoner hvor dokumenterte bedriftsinterne tiltak og andre offentlige støtteordninger er utprøvd, og hvor arbeidsgiver, NAV Arbeidslivssenter og den enkelte arbeidstaker er enige om at det er hensiktsmessig med ekstern ekspertbistand for å finne løsninger.

HelseArbeid

- Virkemiddelet HelseArbeid består av en satsing på helsefremmende og forebyggende kunnskapsformidling på arbeidsplassen, med rask tilgang på individrettet tverrfaglig utredning og avklaring som skal fremme mestring og arbeidsdeltakelse.
- Målgruppen er den store gruppen arbeidstakere som står i fare for å falle utenfor arbeidslivet grunnet muskel-skjelettlidelser og/eller psykiske plager.
- HelseArbeid tilbys i dag i de tre nordligste fylkene. Avtalepartene er enige om å gjennomføre HelseArbeid i større omfang enn i dag.
- Tiltaket skal gjennomføres innenfor rammen av dagens regelverk og prioriteringsforskriften.

Kompetansetiltak

- Langtidssykmeldte er en sammensatt gruppe, og for noen kan det tidlig være klart at det er nødvendig med kompetansetiltak for å kunne stå i arbeid.
- I tilfeller hvor bedriftsintern tilrettelegging ikke fører frem, skal Arbeids- og velferdsetaten vurdere om arbeidsrettede tiltak skal prøves så tidlig som mulig.
- For å støtte opp under og styrke dette ansvaret, skal det igangsettes et forsøk med utvidet bruk av kompetansetiltak i regi av myndighetene.
- Målgruppen er langtidssykmeldte arbeidstakere som på grunn av sykdom eller skade ikke kan komme tilbake til sin tidligere arbeidsgiver og som har behov for kompetansetiltak for å kunne kvalifiseres til annet arbeid og stå i arbeid.
- Forsøket skal gi ny kunnskap om hvorvidt og hvordan kompetanse kan styrke arbeidstilknytningen til personer i denne målgruppen.

Utvidet rett til egenmelding

- Ordningen med utvidet rett til egenmelding har vært et godt og hensiktsmessig virkemiddel for å fremme dialog på arbeidsplassen og avlaste helsevesenet med hensyn til oppfølging av korttidssykefravær.
- Partene i IA-avtalen foreslår at muligheten til å avtale utvidet rett til egenmelding presiseres i folketrygdloven. Det foreslås videre at det innføres en plikt for arbeidsgiver til å drøfte utvidet rett til egenmelding med de tillitsvalgte. Dette vil medføre at flere arbeidstakere enn i dag kan få mulighet til utvidet egenmelding.
- Organisasjonene vil oppfordre tidligere IA-virksomheter til å videreføre ordningen med utvidet rett til egenmelding. Organisasjonene vil oppfordre virksomheter som ikke tidligere har hatt utvidet egenmelding til å vurdere denne ordningen.

Unio
Kunnskap i front